

Budoucnost proliferace

It is 3
minutes
to midnight

Adam Strauch

Agenda

- Jaderné odzbrojení
 - Rozvoj technologií
 - Jaderná renesance
 - Potenciální budoucí proliferanti
 - Stabilita režimu nešíření
-
-

Jaderné odzbrojení

Překážky jaderného odzbrojení

- V technické dimenzi
 - Nevratnost vědeckého poznání
 - Problém verifikace
 - V politické dimenzi
 - Zájmy na úrovni jednotlivců a organizací
 - Klíčové postavení JZ v bezp. strategiích
 - Konfliktní dyády
 - Destabilizační potenciál procesu
 - Strukturální aspekty mezinárodního systému
-
-

Jaderné odzbrojení

→ Trvalý neúspěch výzev abolicionistů

- Stávající držitelé JZ pokračují ve vertikální proliferaci a modernizaci arzenálů
 - USA, Francie, Rusko, *Velká Británie* – udržování, obnova a dílčí modernizace
 - ČLR, Indie, Pákistán, KLDR – intenzivní rozvoj arzenálů, kvalitativní a pravděpodobně i kvantitativní
 - Izrael – ?
-
-

Rozvoj technologií

Pozitivní dopady

- Kontinuální rozvoj verifikačních prostředků
- Rozvoj proliferační-rezistentních technologií v jaderném průmyslu; Thorium
- Rozvoj technologií zvyšujících efektivitu násilného potlačování proliferační

Negativní dopady

- Rozvoj technologie laserového obohacování uranu (AVLIS/MLIS/SILEX)
 - Tzv. jaderné zbraně 4. generace
-
-

Jaderná renesance

- Nová vlna zájmu o rozvoj průmyslu jaderné energetiky v poslední dekádě – až 50 států
 - V současnosti 31 států (437 reaktorů)
 - Prozatím se spíše nepotvrdilo
 - Počet států s domácím jaderným průmyslem rizikovým faktorem z hlediska proliferace
 - zvýšení míry jaderné latence u konkr. aktérů
 - zvýšení počtu potenciálních dodavatelů technologie
 - zvýšení počtu cílů pro terorismus + možnosti nehod
 - Otázka dostatečnosti kapacity současného kontrolního režimu
-
-

Potenciální budoucí proliferanti

- **Nejčastěji uváděné státy:**
 - Japonsko
 - Tchajwan
 - Korejská Republika
 - Írán
 - Saudská Arábie
 - Turecko
 - Brazílie
 - **Typické znaky:** střední až vysoká latentní kapacita, schopnost vyvinout nosiče, problematická bezpečnostní situace, regionální mocenské aspirace, historie proliferačních snah
 - Dlouhodobá hrozba nestátních aktérů
-
-

Stabilita režimu nešíření

- V dohledné budoucnosti institucionální posílení režimu nepravděpodobné
 - ani další smlouvy, ani změny v členství
 - **Postupné zpřísnování kontroly exportu** vs. trvalí komerční zájmy dodavatelů a metody jejich překonávání
 - Faktor času → posiluje stabilitu režimu
 - Norma neuzítí JZ
 - Budoucnost režimu odvislá od budoucnosti mezinárodního systému (struktury, dominujících aktérů)
-
-

Nejistá budoucnost

"The future's not set. There's no fate but what we make for ourselves."

Terminator II: Judgment Day
